

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПРЕДМЕТНОЇ СКЛАДОВОЇ ДОКАЗУВАННЯ У СУДОВО-КОНТРОЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ (ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ)

SOME ISSUES OF CONTENT MATTER EVIDENCE IN JUDICIAL REVIEW PROCEEDINGS (PRE-TRIAL INVESTIGATION)

Зінковський І.П., д. філос. за спеціальністю «право»,
адвокат

У статті досліджено питання предметної складової доказування у судово-контрольних провадженнях у стадії досудового розслідування. Метою статті є ідентифікація та диференціація предметної складової доказування у судово-контрольних провадженнях у стадії досудового розслідування.

Зазначено, що характеристики предмету доказування відмінні у залежності від того, яке повноваження реалізується слідчим суддею. Для локального предмету доказування характерний диференційований підхід законодавця стосовно його визначення, адже КПК України має як доволі деталізовані вимоги щодо обставин, які мають бути встановлені, так і характеризується відсутністю переліку обставин для деяких повноважень слідчого судді.

Обґрунтовано, що предметна складова доказування у судово-контрольних провадженнях стадії досудового розслідування характеризується: (1) наявністю локального предмету доказування; (2) різними законодавчими підходами до формалізації цього предмету, а саме: експліцитний перелік та імпліцитний перелік. Більш сприятливим для учасників є експліцитний перелік, який можна «розширити» можливістю врахування на розсуд слідчого судді інших важливих обставин (як це зроблено, зокрема, у ст. 178 КПК України через формулювання «у тому числі», що вказує на невичерпність переліку). З урахуванням наведених у доктрині підходів локальний предмет доказування можна охарактеризувати через обставини: повноваження або права щодо звернення до слідчого судді; дотримання вимог КПК щодо строків, форми та порядку звернення до слідчого судді; правомірність наявного або можливого обмеження прав особи (у аспекті компетенції, підстав та порядку застосування обмеження у будь-якій формі); правомірність наявного або можливого процесуального рішення, не пов'язаного з обмеженням прав особи (у аспекті компетенції, підстав та порядку прийняття рішення, вчинення дії чи бездіяльності).

Ключові слова: досудове розслідування, доказування, судово-контрольні провадження, слідчий суддя, локальний предмет доказування, права особи, обмеження прав особи.

The article examines the issue of the content component of evidence in judicial review proceedings at the pre-trial investigation stage. The purpose of the article is to identify and differentiate the content component of evidence in judicial review proceedings at the pre-trial investigation stage.

It is noted that the characteristics of the content matter of evidence differ depending on the powers exercised by the investigating judge. The local content matter of evidence is characterised by a differentiated approach of the legislator to its definition, since the CPC of Ukraine has both fairly detailed requirements regarding the circumstances that must be established and is characterised by the absence of a list of circumstances for some powers of the investigating judge.

It is justified that the content matter of evidence in judicial control proceedings at the pre-trial investigation stage is characterised by: (1) the presence of a local content matter of evidence; (2) different legislative approaches to the formalisation of this content matter, namely: an explicit list and an implicit list.

A more favourable approach for participants is an explicit list that can be 'expanded' to allow the investigating judge to take into account other important circumstances at their discretion (as is done, in particular, in Article 178 of the CPC of Ukraine through the wording 'including', which indicates that the list is not exhaustive). Taking into account the approaches set out in the doctrine, the local content of proof can be characterised by the following circumstances: powers or rights to apply to the investigating judge; compliance with the requirements of the CPC regarding the time limits, form and procedure for applying to the investigating judge; the legality of existing or possible restrictions on a person's rights (in terms of competence, grounds and procedure for applying restrictions in any form); the legality of existing or possible procedural decisions not related to restrictions on a person's rights (in terms of competence, grounds and procedure for making decisions, taking action or inaction).

Key words: pre-trial investigation, evidence, judicial review proceedings, investigating judge, local content of evidence, rights of the individual, restriction of the rights of the individual.

Постановка проблеми. Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК України) містить значку кількість повноважень слідчого судді, які реалізуються у судово-контрольних провадженнях стадії досудового розслідування. При цьому по деяким повноваженням законодавчо передбачено переліки обставин, які мають бути встановлені, і яку ухвалу має постановити слідчий суддя у разі доведеності / недоведеності цих обставин. По іншим – таких переліків немає, що викликає питання на практиці щодо предмета та меж доказування.

Стан дослідження проблеми. Питання предмету доказування у судово-контрольних провадженнях у стадії досудового розслідування розглядаються у працях Ю.П. Аленіна, Г.В. Беседи, І.В. Гловюк, В.А. Завтура, Т.Г. Ільової, М.О. Каліновської, Т.В. Лукашкіної, М.А. Макарова, В.С. Могили, С.О. Пшенічка, М.І. Станковича, М.М. Стоянова, В.І. Фаринника, І.О. Чучман, С.Л. Шаренко, О.Г. Шило та ін. Утім, ці дослідження сто-

суються, як правило, окремих диференційованих судово-контрольних проваджень, і мало уваги приділено загальному підходу до предметної складової, яка стосується усіх судово-контрольних проваджень.

Мета і завдання дослідження. Метою статті є ідентифікація та диференціація предметної складової доказування у судово-контрольних провадженнях у стадії досудового розслідування.

Виклад основного матеріалу. Предметна складова характеризується визнаним у доктрині локальним предметом доказування [1; 2, с. 304-305; 3, с. 51; 4, с. 239; 5, с. 108; 6, с. 24; 7; 8, с. 20; 9]. Г.В. Бесєда наголошує на тому, що предмет доказування в судовому контрольному провадженні у досудовому розслідуванні можна визначити як сукупність умов та обставин, встановлення яких є необхідним та достатнім для з'ясування обставин, що мають значення для розгляду конкретного клопотання, заяви або скарги, з урахуванням такого ступеня втручання,

щоб забезпечити збереження балансу між потребами досудового розслідування та інтересами осіб, права, свободи й інтереси яких обмежуються [10, с. 142]. Погоджуючись з таким підходом, зазначимо, що умови застосування також є обставиною, тому навряд доречним є такий внутрішній поділ обставин предмету доказування.

Характеристики предмету доказування відмінні у залежності від того, яке повноваження реалізується слідчим суддею. Для локального предмета доказування характерний диференційований підхід законодавця стосовно його визначення, адже КПК України має як доволі деталізовані вимоги щодо обставин, які мають бути встановлені, так і характеризується відсутністю переліку обставин

для деяких повноважень слідчого судді. Приклади таких регламентацій наведені у таблиці.

Це не вичерпні переліки з закріплених у КПК України, але й вони доводять, що складно логічно пояснити таку різницю у підходах. Якщо проаналізувати КПК України, то більшість питань, які вирішуються слідчим суддею, якраз мають хоча і відносно, але визначені переліки обставин, які підлягають встановленню. Цей прийом законодавчої техніки спрямований на забезпечення юридичної визначеності як елементу верховенства права, що, без сумніву є схвальним, хоча в деяких випадках у силу специфіки переліку та його закритого характеру викликає критику [11]. Прийом законодавчої техніки, який

Таблиця 1

Визначений перелік обставин	Перелік у КПК України не зазначено
1	2
Ч.3 ст. 132: Застосування заходів забезпечення кримінального провадження не допускається, якщо слідчий, дізнавач, прокурор не доведе, що: 1) існує обгрунтована підозра щодо вчинення кримінального правопорушення такого ступеня тяжкості, що може бути підставою для застосування заходів забезпечення кримінального провадження; 2) потреби досудового розслідування виправдовують такий ступінь втручання у права і свободи особи, про який ідеться в клопотанні слідчого, дізнавача, прокурора; 3) може бути виконане завдання, для виконання якого слідчий, дізнавач, прокурор звертається із клопотанням.	ст.ст. 28, 114 (встановлення строків слідчим суддею)
Ст. 173: При вирішенні питання про арешт майна слідчий суддя, суд повинен враховувати: 1) правову підставу для арешту майна; 2) можливість використання майна як доказу у кримінальному провадженні (якщо арешт майна накладається у випадку, передбаченому пунктом 1 частини другої статті 170 цього Кодексу); 3) наявність обгрунтованої підозри у вчиненні особою кримінального правопорушення або суспільно небезпечного діяння, що підпадає під ознаки діяння, передбаченого законом України про кримінальну відповідальність (якщо арешт майна накладається у випадках, передбачених пунктами 3, 4 частини другої статті 170 цього Кодексу); 3-1) можливість спеціальної конфіскації майна (якщо арешт майна накладається у випадку, передбаченому пунктом 2 частини другої статті 170 цього Кодексу); 4) розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, неправомірної вигоди, яка отримана юридичною особою (якщо арешт майна накладається у випадку, передбаченому пунктом 4 частини другої статті 170 цього Кодексу); 5) розумність та співрозмірність обмеження права власності завданням кримінального провадження; 6) наслідки арешту майна для підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, третіх осіб.	Ст. 100 (передання речових доказів для реалізації, технологічної переробки, знищення речових доказів, передання речових доказів Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, для здійснення заходів з управління ними з метою забезпечення їх збереження або збереження їхньої економічної вартості, або для їх реалізації)
Ст.ст. 176, 177, 178: Підставою застосування запобіжного заходу є наявність обгрунтованої підозри у вчиненні особою кримінального правопорушення, а також наявність ризиків, які дають достатні підстави слідчому судді, суду вважати, що підозрюваний, обвинувачений, засуджений може здійснити дії, передбачені частиною першою цієї статті. Слідчий суддя, суд відмовляє у застосуванні запобіжного заходу, якщо слідчий, прокурор не доведе, що встановлені під час розгляду клопотання про застосування запобіжних заходів обставини, є достатніми для переконання, що жоден із більш м'яких запобіжних заходів, передбачених частиною першою цієї статті, не може запобігти доведенням під час розгляду ризику або ризикам.	Ст. 206-1: ухвала слідчого судді, суду про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою
Ст. 206: 3. Слідчий суддя зобов'язаний звільнити позбавлену свободи особу, якщо орган державної влади чи службова особа, під вартою яких тримається ця особа, не надасть судові рішення, яке набрало законної сили, або не доведе наявності інших правових підстав для позбавлення особи свободи. Незалежно від наявності клопотання слідчого, прокурора, слідчий суддя зобов'язаний звільнити особу, якщо орган державної влади чи службова особа, під вартою яких трималася ця особа, не доведе: 1) існування передбачених законом підстав для затримання особи без ухвали слідчого судді, суду; 2) неперевикнення граничного строку тримання під вартою; 3) відсутність зволікання у доставленні особи до суду.	Ч. 10 ст. 290: у разі зволікання при ознайомленні з матеріалами, до яких надано доступ, слідчий суддя за клопотанням сторони кримінального провадження з урахуванням обсягу, складності матеріалів та умов доступу до них зобов'язаний встановити строк для ознайомлення з матеріалами, після спливу якого сторона кримінального провадження або потерпілий, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, вважаються такими, що реалізували своє право на доступ до матеріалів.

1	2
Ст. 234: Слідчий суддя відмовляє у задоволенні клопотання про обшук, якщо прокурор, слідчий не доведе наявності достатніх підстав вважати, що: 1) було вчинено кримінальне правопорушення; 2) відшукувані речі і документи мають значення для досудового розслідування; 3) відомості, які містяться у відшукуваних речах і документах, можуть бути доказами під час судового розгляду; 4) відшукувані речі, документи або особи знаходяться у зазначеному в клопотанні житлі чи іншому володінні особи; 5) за встановлених обставин обшук є найбільш доцільним та ефективним способом відшукування та вилучення речей і документів, які мають значення для досудового розслідування, а також встановлення місцезнаходження розшукуваних осіб, а також заходом, пропорційним втручанням в особисте і сімейне життя особи.	Ст. 298-1: Такі процесуальні джерела доказів не можуть бути використані у кримінальному провадженні щодо злочину, окрім як на підставі ухвали слідчого судді, яка постановляється за клопотанням прокурора.
	Ст. 225: Допит під час досудового розслідування в судовому засіданні
	Ст. 615-1: Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в умовах воєнного стану

проявляється у відсутності переліку, з одного боку, через застосування дискреції, дає можливість врахувати незакритий перелік обставин, які є важливими для прийняття рішення, але з іншого боку – не гарантує юридичну визначеність та передбачуваність для учасників провадження. У будь-якому випадку, обраний прийом має мати логічне підґрунтя. З першого погляду, може видатись, що логічним підґрунтям є презумпція того, що перелік обставин не є складним і може бути легко «виведений» з інших положень статей КПК України, зокрема, вимог до клопотань тощо. Утім, у деяких випадках це не настільки очевидний перелік.

Наприклад, у ч. 10 ст. 290 КПК України зазначено: у разі зволікання при ознайомленні з матеріалами, до яких надано доступ, слідчий суддя за клопотанням сторони кримінального провадження з урахуванням обсягу, складності матеріалів та умов доступу до них зобов'язаний встановити строк для ознайомлення з матеріалами, після спливу якого сторона кримінального провадження або потерпілий, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, вважаються такими, що реалізували своє право на доступ до матеріалів. З того, як прописано у законі, виходить, що встановлювати треба лише чотири обставини (при чому зволікання з ознайомленням сформульовано як умова), хоча у доктрині обґрунтовано запропоновано значно більший перелік обставин, які можуть і мають бути враховані, зважаючи на правозастосовну практику та підходи ЄСПЛ [12, с. 221–223]. У ситуації з застосуванням ст. 298-1 КПК України – такі процесуальні джерела доказів не можуть бути використані у кримінальному провадженні щодо злочину, окрім як на підставі ухвали слідчого судді, яка постановляється за клопотанням прокурора – специфіка у повній відсутності переліку обставин, що підлягають встановленню. І це викликало дискусію, де по деяким обставинам підходи є протилежними у науці [13; 14; 15, с. 135–140], що негативно впливає і на практику. Це стосується і питань ст. 100 КПК України по речовим доказам.

Ще одним аргументом різних підходів може бути різна предметна спрямованість повноважень слідчого судді. Формально вона є єдиною, адже п. 18 ст. 3 КПК України вказує, що слідчий суддя – суддя суду першої інстанції, до повноважень якого належить здійснення судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні. Аналіз повноважень слідчого судді, які у нього з'явилися після 2012 року та первинної редакції КПК України, дозволяє обґрунтувати, що деякі з них не мають безпосереднього відношення до прав людини. Мова йде про повноваження слідчого судді

щодо продовження строків досудового розслідування, вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування, а також щодо розгляду та вирішення деяких скарг у досудовому розслідуванні (а саме: повідомлення слідчого, дізнавача, прокурора про підозру після спливу одного місяця з дня повідомлення особи про підозру у вчиненні кримінального проступку або двох місяців з дня повідомлення особи про підозру у вчиненні злочину, але не пізніше закриття прокурором кримінального провадження або звернення до суду із обвинувальним актом; відмова слідчого, дізнавача, прокурора в задоволенні клопотання про закриття кримінального провадження з підстав, передбачених пунктом 9-1 частини першої статті 284 КПК України). Тим не менш, по першим двом повноваженням є переліки обставин, які підлягають доказуванню, а по скаргах такого переліку немає у усьому переліку ст. 303 КПК України. До речі, ця відсутність переліку щодо скарг викликала дискусію у науці та різне розуміння на практиці, що саме має перевірити слідчий суддя при оскарженні повідомлення про підозру [16, с. 196–205; 17, с. 157; 18, с. 327; 19; 20], а також у питаннях скарг щодо відмов у задоволенні клопотань [21]. Тому і цей критерій підходу викликає сумніви. Таким чином, можна констатувати, що є складнощі ідентифікації критеріїв обрання підходів до переліку / відсутності переліку обставин локального предмету доказування при реалізації повноважень слідчого судді. По деяким повноваженням така відсутність переліку ускладнює правозастосовну практику.

Якщо спробувати виокремити спільні обставини у предметі доказування, то слід звернути увагу, що пропонується класифікувати предмет доказування в судовому контрольному провадженні можна на: (а) загальний – обставини, які обумовлюють можливість розгляду слідчим суддею всіх поданих клопотань, заяв або скарг, та (б) спеціальний – обставини, що підлягають встановленню залежно від різновиду клопотання, заяви або скарги [10, с. 142].

У питаннях, пов'язаних з обмеженнями прав людини, це можливо зробити через трискладовий тест, і вже обґрунтовано, що елементи трискладового тесту при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження об'єктивуються у локальному предметі доказування, який має три рівні: 1) загальний (ст. 132 Кримінального процесуального кодексу України); 2) групових для запобіжних заходів; 3) спеціальний для окремих заходів забезпечення кримінального провадження, у тому числі запобіжних заходів [22, с. 135]. По запобіжним заходам, М.О. Каліновська вважає, що структура локального предмета доказування під час застосування запобіжних заходів на ста-

дії досудового розслідування має складатися з наступних елементів: 1) загальні підстави застосування запобіжного заходу – наявність обґрунтованої підозри у вчиненні підозрюваним кримінального правопорушення та наявність хоча б одного із ризиків, які передбачені ст. 177 КПК України; 2) спеціальна підстава застосування запобіжного заходу – недостатність застосування більш м'яких запобіжних заходів для запобігання ризику або ризикам, зазначеним у клопотанні про застосування певного запобіжного заходу; 3) загальні умови застосування запобіжних заходів, до яких необхідно віднести наступні: наявність розпочатого і не закінченого досудового розслідування; наявність у особи, щодо якої вирішується питання про застосування запобіжного заходу, процесуального статусу підозрюваного; наявність у суб'єктів, які ініціюють застосування запобіжного заходу та вирішують питання про їх застосування необхідної компетенції; 4) спеціальні умови застосування запобіжного заходу, які різняться залежно від виду запобіжного заходу; 5) обставини, які враховуються при обранні запобіжного заходу, передбачені ст. 178 КПК України [6, с. 197].

По скаргам висловлено думку, що до структури предмету доказування у загальному виді належать законність/незаконність прийняття рішень, вчинення дій чи бездіяльності слідчим, дізнавачем, прокурором; обґрунтованість/необґрунтованість прийняття рішень, вчинення дій чи бездіяльності слідчим, дізнавачем, прокурором. При цьому, комплексний аналіз норм КПК України засвідчує, що стосовно кожного предмета оскарження, тобто кожного процесуального рішення, дії чи бездіяльності, має бути встановлено дотримання/недотримання підстав, умов та порядку прийняття рішень, вчинення дій чи бездіяльності, що передбачені кримінальним процесуальним законом, включно із наявністю/відсутністю відповідних повноважень у слідчого, дізнавача, прокурора [7, с. 245–246].

С.О. Пшенічко стосовно скарг вказує, що локальний предмет доказування при розгляді та вирішенні скарги слідчим суддею – це сукупність обставин, якими обґрунтовуються вимоги скарги та заперечення проти неї, а також інші обставини, встановлення яких має значення для постановлення законної та обґрунтованої ухвали (у тому числі обставини, що свідчать про можливість чи неможливість використання доказів, якими обґрунтовуються вимоги або заперечення) [23, с. 10]. В.С. Могила для вирішення питання про депонування показань пропонує виділяти загальний предмет доказування та спеціальні предмети доказування [5, с. 115].

Висновки. Предметна складова доказування у судово-контрольних провадженнях стадії досудового розслідування характеризується: (1) наявністю локального предмету доказування; (2) різними законодавчими підходами до формалізації цього предмету, а саме: експліцитний перелік та імпліцитний перелік. Більш сприятливим для учасників є експліцитний перелік, який можна «розширити» можливістю врахування на розсуд слідчого судді інших важливих обставин (як це зроблено, зокрема, у ст. 178 КПК України через формулювання «у тому числі»), що вказує на невичерпність переліку). З урахуванням наведених у доктрині підходів локальний предмет доказування можна охарактеризувати через обставини:

- повноваження або права щодо звернення до слідчого судді;
- дотримання вимог КПК щодо строків, форми та порядку звернення до слідчого судді;
- правомірність наявного або можливого обмеження прав особи (у аспекті компетенції, підстав та порядку застосування обмеження у будь-якій формі);
- правомірність наявного або можливого процесуального рішення, не пов'язаного з обмеженням прав особи (у аспекті компетенції, підстав та порядку прийняття рішення, вчинення дій чи бездіяльності).

ЛІТЕРАТУРА

1. Аленін Ю.П., Лукашкіна Т.В. Локальний предмет доказування в кримінальному процесі. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2009. № 4. С. 222–228.
2. Гловюк І.В. Кримінально-процесуальні функції: теоретико-методологічні засади і практика реалізації: дис. ... доктора юрид. наук: 12.00.09. Одеса, 2016. 602 с.
3. Завтур В.А. Особливості доказування при розгляді та вирішенні слідчим суддею та судом клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження: дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2017. 237 с.
4. Зінковський І. П., Гловюк І.В. Повноваження слідчого при обранні, зміні та скасуванні заходів забезпечення кримінального провадження: доктрина і практика: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 420 с.
5. Могила В.С. Повноваження слідчого та слідчого судді при поданні, розгляді та вирішенні клопотань про проведення слідчих (розшукових) дій. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право». Одеський державний університет внутрішніх справ, Одеса, 2021. 246 с.
6. Каліновська М.О. Особливості кримінального процесуального доказування під час застосування запобіжних заходів на стадії досудового розслідування. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право. Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова. Львівський державний університет внутрішніх справ, Львів, 2021. 251 с.
7. Чучман І.О. Предмет доказування при здійсненні судового контролю у виді розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача чи прокурора під час досудового розслідування. *Право і суспільство*. 2022. №3. С. 240–246. DOI <https://doi.org/10.32842/12078-3736/2022.3.37>
8. Станкович М. І. Межі доказування у кримінальному провадженні. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук (доктора філософії) за спеціальністю 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» (081 – Право). – Національна академія внутрішніх справ, Київ, 2019. 246 с.
9. Тетерятник Г.К. Сомих О.С. Окремі питання доказування при розслідуванні домашнього насильства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 2. С. 580–582. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-2/137>
10. Беседа Г.В. Судове контрольне провадження у досудовому розслідуванні. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю з галузі знань 08 «Право». Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса Національної академії правових наук України, Харків, 2022. 251 с.
11. Могила В.С. Проблемні аспекти доказування необхідності проведення обшуку (за перспективним кримінальним процесуальним законодавством). Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2018. №1. С. 213–217.
12. Марченко Т.Ю. Право підозрюваного, обвинуваченого мати час і можливості, необхідні для підготовки свого захисту: теорія і практика реалізації у кримінальному провадженні України. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право. – Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2021. 273 с.
13. Завтур В.А. Деякі питання реалізації слідчим суддею повноважень, передбачених ст. 298-1 КПК України. Проблеми досудового розслідування 173 в сучасних умовах: правові та організаційні аспекти: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Одеса, 29 квітня 2021 р. Одеса: ОДУВС, 2021. С. 131–136.
14. Капліна О., Шаренко С. Проблеми використання доказів, зібраних під час здійснення дізнання, у кримінальних провадженнях щодо злочину. Слово Національної школи суддів України. 2023. №1 (42). С. 122–144. DOI [10.37566/2707-6849-2023-1\(42\)-10](https://doi.org/10.37566/2707-6849-2023-1(42)-10)

15. Тишин М. В. Забезпечення прокурором допустимості фактичних даних, зібраних за результатами проведення слідчих (розшукових) дій. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право. – Львівський державний університет внутрішніх справ, Львів, 2024. 220 с.
16. Скречко М.-М. А. Функція захисту під час виконання процесуальних рішень детективів. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Львівський державний університет внутрішніх справ, Львів, 2025. 290 с.
17. Лукашук К.Р. Оскарження повідомлення про підозру слідчому судді при розслідуванні корупційних правопорушень. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право (галузь знань 08 – Право). Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2025. 187 с.
18. *Адвокат* при здійсненні судового контролю в досудовому розслідуванні : навчально-практичний компендіум / Гловюк І.В., Лукашкіна Т.В., Стоянов М.М., Малахова О.В. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 364 с.
19. Дроздов О., Дроздова О. Шульгін С. Не заглиблюючись у суть. На що має звертати увагу слідчий суддя, розглядаючи скарги на повідомлення про підозру. *Закон і бізнес*. 2020. N 21(30 травня-5 червня). С. 11. URL: <https://www.researchgate.net/publication/368988723>
20. Глинська Н.В., Клепка Д.І. Оскарження повідомлення про підозру під час досудового розслідування. *Вісник кримінального судочинства*. 2019. №4. С. 17–32. DOI: <https://doi.org/10.17721/2413-5372.2019.4/17-32>
21. Тітко І.А. Зобов'язати не можна повторно розглянути: де ставити крапку? *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. №6. С. 224–232. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-6/46>
22. Hloviuk, I., Zavrur, V., Zinkovskyy, I., & Pavlyk, L. Substantiating the legality of human rights restrictions in Ukraine in pre-trial investigation. *Social & Legal Studies*, 7(2), 2024, 130–139. doi: 10.32518/sals2.2024.130.
23. Пшенічко С. О. Повноваження слідчого судді з розгляду та вирішення скарг у досудовому провадженні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 Одеса, 2014. 253 с.

Дата першого надходження рукопису до видання: 19.08.2025
Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 18.09.2025
Дата публікації: 26.09.2025